

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา “ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของกลไกการกำกับดูแลกิจการกับประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” รูปแบบการวิจัยเป็นการวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical Research) มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) กลุ่มเป้าหมายคือ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จำนวน 1,707 ข้อมูล มีประเด็นในการนำเสนอ ดังนี้

1. สรุปการดำเนินงานวิจัย
2. สรุปผลการวิจัย
3. อภิปรายผล
4. ข้อจำกัดของการวิจัย
5. ข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินการ
6. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

สรุปการดำเนินงานวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับ “ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของกลไกการกำกับดูแลกิจการกับประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” มีวัตถุประสงค์ 2 ข้อ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของกลไกการกำกับดูแลกิจการกับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของกลไกการกำกับดูแลกิจการกับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

สมมุติฐานการวิจัยมี 2 ข้อดังนี้

- สมมุติฐานที่ 1 องค์ประกอบกลไกการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- สมมุติฐานที่ 2 องค์ประกอบกลไกการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ขอบเขตการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การวิจัยเรื่อง “ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของกลไกการกำกับดูแลกิจการกับประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย” เป็น การวิจัยเชิงประจักษ์ (Empirical Research)
2. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยศึกษาทุกกลุ่มอุตสาหกรรม ยกเว้นกลุ่มธุรกิจการเงิน (หมวดเงินทุนและหลักทรัพย์ หมวดธนาคาร หมวดประกันภัยและประกันชีวิต) หมวดกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์และกองทรัสต์ เพื่อการลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ กลุ่มฟื้นฟูกิจการ บริษัทที่มีข้อมูลเปรียบเทียบไม่ครบ 5 ปี และบริษัทที่ไม่ปิดรอบปีบัญชี 31 ธันวาคม จำนวน 365 บริษัท คิดเป็นจำนวน 1,707 ข้อมูล
3. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ องค์ประกอบของกลไกการกำกับดูแลกิจการ ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
4. ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ประกอบด้วย รายงานประจำปี รายงานทางการเงิน และ แบบแสดงข้อมูลประจำปี (56-1) ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ในช่วงปี 2554 - 2558 โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากเว็บไซต์ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และฐานข้อมูล SETSMART

สรุปผลการวิจัย

ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของกลไกการกำกับดูแลกิจการกับประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย สรุปได้ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับประชากรที่ใช้ในการศึกษา พบว่า

- จำนวนคณะกรรมการบริษัท มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 1 คน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9 คน โดยกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารและกลุ่มบริการมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 10 คน เมื่อเปรียบเทียบปี 2554 – 2558 ทั้งสองกลุ่มอุตสาหกรรมมีแนวโน้มของค่าเฉลี่ยไม่เปลี่ยนแปลง

- จำนวนคณะกรรมการอิสระ (ไม่รวมคณะกรรมการตรวจสอบ) มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0 คน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2 คน โดยกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารและกลุ่มทรัพยากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อเปรียบเทียบปี 2554 – 2558 ทั้งสองกลุ่มอุตสาหกรรมมีแนวโน้มของค่าเฉลี่ยไม่เปลี่ยนแปลง

- ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริษัท มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.11 ล้านบาท ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 10.28 ล้านบาท โดยกลุ่มเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 30.56 ล้านบาท และอันดับรองลงมา ได้แก่กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 11.68 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบปี 2554 – 2558 มีกลุ่มเทคโนโลยีมีแนวโน้มของค่าเฉลี่ยเพิ่มมากขึ้น ส่วนกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมมีแนวโน้มค่าเฉลี่ยลดลง

- จำนวนคณะกรรมการตรวจสอบ มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 3 คน ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3 คน โดยกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารและกลุ่มทรัพยากรมีค่าเฉลี่ยสูงสุด เมื่อเปรียบเทียบปี 2554 – 2558 ทั้งสองกลุ่มอุตสาหกรรมมีแนวโน้มของค่าเฉลี่ยไม่เปลี่ยนแปลง

- ค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบ มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.03 ล้านบาท ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.98 ล้านบาท โดยกลุ่มเทคโนโลยีมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 2.79 ล้านบาท และอันดับรองลงมา ได้แก่กลุ่มทรัพยากรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.55 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบปี 2554 – 2558 ทั้งสองกลุ่มอุตสาหกรรมมีแนวโน้มของค่าเฉลี่ยค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบเพิ่มมากขึ้น

- บริษัทสอบบัญชี Big 4 หรือคิดเป็นร้อยละ 56.30 โดยกลุ่มบริการมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ 75.12 ล้านบาท และอันดับรองลงมาได้แก่ กลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหาร มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 41.52 ล้านบาท เมื่อเปรียบเทียบปี 2554 – 2558 กลุ่มบริการมีแนวโน้มของค่าเฉลี่ยเพิ่มมากขึ้น ส่วนกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารมีแนวโน้มค่าเฉลี่ยที่ลดลง

- ราคาหลักทรัพย์ มีค่าต่ำสุดเท่ากับ 0.02 บาท ค่าสูงสุดเท่ากับ 2,804.41 บาท ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 37.84 บาท

- อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ มีค่าต่ำสุดเท่ากับร้อยละ -74.34 ค่าสูงสุดเท่ากับร้อยละ 169.30 ค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 7.50 โดยกลุ่มเกษตรและอุตสาหกรรมอาหารมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากับ ร้อยละ 10.07 และอันดับรองลงมาได้แก่ กลุ่มทรัพยากรมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ร้อยละ 8.60 เมื่อเปรียบเทียบปี 2554 – 2558 ทั้งสองกลุ่มอุตสาหกรรมมีแนวโน้มค่าเฉลี่ยที่ลดลง

2. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของกลไกการกำกับดูแลกิจการกับ

อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

2.1 องค์ประกอบของกลไกการกำกับดูแลกิจการ มีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

2.2 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ของบริษัท มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับองค์ประกอบของกลไกการกำกับดูแลกิจการ

2.3 มีตัวแปรอิสระจำนวน 2 ตัว ได้แก่ ค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบ และ บริษัทสอบบัญชี Big 4 มีสัมพันธ์ต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) อย่างมีนัยสำคัญ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

3. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของกลไกการกำกับดูแลกิจการกับ

ราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3.1 องค์ประกอบของกลไกการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

3.2 ราคาหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกับองค์ประกอบของกลไกการกำกับดูแลกิจการ

3.3 มีตัวแปรอิสระจำนวน 2 ตัว ได้แก่ จำนวนคณะกรรมการบริษัท และค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบ มีความสัมพันธ์ต่อราคาหลักทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญ และมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

อภิปรายผล

การอภิปรายผลสำหรับสมมุติฐานที่ 1 องค์ประกอบกลไกการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า มีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ ค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบ และ บริษัทสอบบัญชี Big 4 โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

สรุปผลการอภิปราย

1.1 ค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์ต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ในทิศทางเดียวกัน อธิบายได้ว่า คณะกรรมการตรวจสอบเป็นตัวแทนในการทำงานให้แก่ผู้ถือหุ้น โดยการทำงานของคณะกรรมการตรวจสอบจะสะท้อนถึงความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานตามหน้าที่ (Accountability) และผลการปฏิบัติงาน (Performance)) เช่น การบริหารอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ในอัตราที่สูง หมายความว่า มีความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ให้เกิดกำไรเพิ่มขึ้น ดังนั้นค่าตอบแทนของคณะกรรมการตรวจสอบที่เพิ่มขึ้นจากการบริหารสินทรัพย์ให้เกิดกำไรเพิ่มขึ้นจึงมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน โดยค่าตอบแทนที่เพิ่มขึ้นจะเป็นแรงจูงใจให้คณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่ในการกำกับดูแลบริษัทเพิ่มมากขึ้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กীরติ นิวรรณสุต (2557) พบว่าการจ่ายค่าตอบแทนต่อปีให้คณะกรรมการที่เพิ่มมากขึ้นจะส่งผลให้บริษัทมีระดับผลการดำเนินงานที่เพิ่มสูงขึ้น ณัฐรุณี ทรัพย์สมบัติ (2557) และFabrizio Fratini, Patrizia Tettamanzi (2015) พบว่า หลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสนับสนุนให้กิจการกำหนดรูปแบบการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการให้เหมาะสมและสอดคล้องกับผลการปฏิบัติงานของกรรมการแต่ละคน โดยการกำหนดผลตอบแทนผู้บริหารในระดับที่น่าพอใจจะทำให้ผู้บริหารมีแรงจูงใจในการบริหารบริษัทให้มีประสิทธิภาพและจะส่งผลให้การดำเนินงานของกิจการสูงขึ้น ส่วนศนิพร จันทรสถาพร (2546:4) พบว่าคณะกรรมการตรวจสอบชุดปัจจุบันของบริษัทสามารถปฏิบัติหน้าที่กำกับดูแลกิจการซึ่งเป็นหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทได้บรรลุผลสำเร็จ และคณะกรรมการตรวจสอบมีความสำคัญต่อการดำเนินงานของบริษัทมากกว่าการจัดตั้งเพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์

1.2 บริษัทสอบบัญชี Big 4 มีความสัมพันธ์ต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ในทิศทางเดียวกัน อธิบายได้ว่าบริษัทสอบบัญชี Big 4 มีชื่อเสียงในการยอมรับ ความสามารถในการจัดการทรัพยากรบุคคล ความน่าเชื่อถือในประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน ความถูกต้องเชื่อถือได้ และความทันเวลาของผลงานการตรวจสอบ จึงส่งผลต่อการนำงบการเงินมาบริหารจัดการผลตอบแทน เช่นอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ได้อย่างน่าเชื่อถือ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วาสนา จันทร์ศรี (2549) พบว่าขนาดของบริษัทสอบบัญชีมีความสัมพันธ์กับการกำกับดูแลกิจการที่ดีในด้านเกี่ยวกับผลกระทบจากการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่มีผลต่อการดำเนินงาน โดยค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมของกลุ่มบริษัทที่มีผลการประเมินการกำกับดูแลกิจการที่ดีจะมีค่าเฉลี่ยอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวมดีกว่า

การอภิปรายผลสำหรับสมมุติฐานที่ 2 องค์ประกอบกลไกการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์กับราคาหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่า มีตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ จำนวนคณะกรรมการบริษัท และค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน

สรุปผลการอภิปราย

2.1 จำนวนคณะกรรมการบริษัทมีความสัมพันธ์ต่อราคาหลักทรัพย์ในทิศทางเดียวกัน อธิบายได้ว่า คณะกรรมการบริษัทที่มีจำนวนมากแสดงให้เห็นถึงความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญที่หลากหลายของแต่ละคนในการประสานงาน และร่วมมือกันแก้ไขปัญหาขององค์กรให้บรรลุเป้าหมายเพื่อนำไปสู่ผลการดำเนินงานและราคาหลักทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Fabrizio Fratini, Patrizia Tettamanzi (2015) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการกำกับดูแลกิจการกับผลการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในประเทศอิตาลี พบว่า ผลการดำเนินงานของบริษัทมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับขนาดของคณะกรรมการและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบ และ Pfeffer (1972) หรือ Gale and Kesher (1994) พบว่าองค์กรที่มีคณะกรรมการขนาดใหญ่กว่าจะมีทรัพยากรบุคคลที่ช่วยแก้ปัญหาได้มากกว่า เนื่องจากคณะกรรมการที่มีขนาดใหญ่จะมีโอกาสประสานความร่วมมือและดึงทรัพยากรภายนอกมาใช้ อย่างกว้างขวาง

2.2 คำตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบมีความสัมพันธ์ต่อราคาหลักทรัพย์ โดยมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อธิบายได้ว่า การทำหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบเป็นทั้งตัวการและตัวแทน ทำให้คณะกรรมการตรวจสอบเป็นตัวกลางที่อยู่ระหว่างผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นเจ้าของบริษัทกับฝ่ายจัดการซึ่งเป็นคนปฏิบัติงานประจำวันในบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบทำหน้าที่กำกับดูแลงานที่หลากหลาย เช่น ด้านความถูกต้องครบถ้วนเชื่อถือได้ของรายงานทางการเงิน ด้านสอบบัญชี ตรวจสอบภายใน การบริหารจัดการ การปฏิบัติตามกฎหมาย และอื่น ๆ ซึ่งล้วนแต่ทำให้ผลการดำเนินงานและราคาหลักทรัพย์ของบริษัทเพิ่มขึ้น อีกทั้งเป็นผู้ดูแลผลประโยชน์แทนผู้ถือหุ้น ดังนั้นคำตอบแทนที่คณะกรรมการตรวจสอบจะได้รับจึงควรสอดคล้องกับราคาหลักทรัพย์ที่เพิ่มขึ้นเพื่อเป็นแรงจูงใจในการทำงานต่อไป ดังนั้นบริษัท ควรจัดให้มีกระบวนการกำหนดคำตอบแทนที่โปร่งใสและขอความเห็นชอบจากผู้ถือหุ้น ระดับคำตอบแทนกรรมการควรเหมาะสมและเพียงพอที่จะจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพตามที่ต้องการแต่ควรหลีกเลี่ยงการจ่ายที่เกินสมควร ซึ่งสอดคล้องกับการกำกับดูแลกิจการที่ดีที่จัดให้มีคณะกรรมการพิจารณาผลตอบแทนแยกต่างหาก และจัดให้มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใส ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Boshen, Augustine, Laurence and Kimberly (2003) พบว่าราคาหลักทรัพย์ที่สูงเกินความคาดหวังมีความสัมพันธ์กับการเพิ่มขึ้นของคำตอบแทนของผู้บริหารในปีปัจจุบัน

สรุป จากการวิจัยพบว่า องค์ประกอบกลไกการกำกับดูแลกิจการเป็นไปตามทฤษฎีตัวแทน (Agency Theory) โดยผู้ถือหุ้นเป็นตัวการ ซึ่งไม่สามารถเข้ามาบริหารจัดการและกำกับดูแลกิจการเองได้ทั้งหมดจึงต้องอาศัยตัวแทนในการทำงานให้ ซึ่งตัวแทนที่น่าสนใจจากการวิจัยได้แก่

1. กรรมการตรวจสอบ ซึ่งมีความเป็นอิสระ และอย่างน้อย 1 คน ต้องมีความรู้ด้านการสอบทานความน่าเชื่อถือของงบการเงิน ในการให้ความเห็นเกี่ยวกับการสอบบัญชี ระบบการควบคุมภายใน สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมาย และจัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบโดยเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งคณะกรรมการตรวจสอบได้มีการกำกับดูแลงานแทนผู้ถือหุ้นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท ดังนั้นการจ่ายคำตอบแทนของคณะกรรมการตรวจสอบควรสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัท เพื่อเป็นแรงจูงใจในการทำงานให้กับบริษัทต่อไป

2. กรรมการบริษัท ทำหน้าที่กำกับดูแลฝ่ายจัดการในระดับสูง เช่น การกำหนดนโยบาย การกำหนดกลยุทธ์ และการควบคุมการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ บริษัทจดทะเบียนใน

ตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ดังนั้นจำนวนกรรมการบริษัทควรมีจำนวนมากพอสมควรในการระดมสมองจากความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญในแต่ละด้านที่จะร่วมมือกันบริหารงานและแก้ไขปัญหาของบริษัท

3. ประเภทบริษัทสอบบัญชี ถือว่ามีความสำคัญอีกเรื่องที่บริษัทควรให้ความสนใจ เพราะผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนจะพิจารณาความเห็นของผู้สอบบัญชีที่ต้องการเงินจากรายงานการสอบบัญชี โดยคณะกรรมการตรวจสอบมีหน้าที่ในการแต่งตั้งและประสานงานกับผู้สอบบัญชี จากการวิจัยพบว่า บริษัทสอบบัญชี Big 4 ตรวจสอบบริษัทในตลาดหลักทรัพย์คิดเป็นร้อยละ 56.3 และบริษัทที่เลือกบริษัทสอบบัญชี Big 4 มีความสัมพันธ์ทำให้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) ของบริษัทเพิ่มขึ้น เหตุผลที่บริษัทเลือกบริษัทสอบบัญชี Big 4 เนื่องจากความมีชื่อเสียง และคุณภาพในการปฏิบัติงาน

ข้อจำกัดของการวิจัย

ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากรายงานประจำปี และแบบแสดงข้อมูลประจำปี (แบบ 56-1) ของบางบริษัทอาจมีการเปิดเผยข้อมูลไม่ชัดเจน เช่น ค่าตอบแทนกรรมการและคณะกรรมการตรวจสอบบางบริษัทไม่ได้แยกชัดเจนว่าประกอบด้วย เงินเดือน ค่าเบี้ยประชุม หรือหุ้น และบางบริษัทไม่ได้แสดงจำนวนเงินของทั้งปี จึงอาจทำให้ค่าตอบแทนกรรมการและคณะกรรมการตรวจสอบที่แสดงไว้ต่ำเกินไปเพราะอาจแสดงเพียงเงินเดือนหรือค่าเบี้ยประชุมอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น และทำให้ต้องตัดข้อมูลบางบริษัทออกไปเพราะข้อมูลไม่ครบถ้วนในการเปรียบเทียบกับบริษัทอื่น

ข้อเสนอแนะเพื่อดำเนินการ

จากผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของกลไกการกำกับดูแลกิจการกับประสิทธิภาพในการดำเนินงานของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยทำให้ทราบว่าองค์ประกอบกลไกการกำกับดูแลกิจการมีความสัมพันธ์ต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ได้แก่ ค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบ จำนวนคณะกรรมการบริษัท และประเภทบริษัทสอบบัญชี

ดังนั้นหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ผู้ถือหุ้น นักลงทุน และบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ควรให้ความสำคัญและ

สนับสนุนให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ขององค์ประกอบของกลไกการกำกับดูแลกิจการซึ่งเป็นส่วนหนึ่งทีในการเป็นตัวการในการทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กร ผู้วิจัยจึงขอสรุปข้อเสนอแนะเป็นประเด็นดังนี้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาตลาดทุนควรมีการสนับสนุนและพัฒนาการทำงานของคนกระกรมการตรวจสอบซึ่งเป็นกรมการอิสระ ให้รายงานและเปิดเผยข้อมูลแก่ผู้ถือหุ้นให้ทราบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการประเมินการควบคุมภายใน การปฏิบัติตามกฎหมายกฎระเบียบของบริษัท และความน่าเชื่อถือของงบการเงินของบริษัท โดยไม่ได้ทำตามข้อกำหนดหรือรูปแบบที่ระบุไว้ของหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้น แต่ควรเปิดเผยข้อมูลให้ผู้ถือหุ้นรับทราบเพื่อความโปร่งใสและสามารถแก้ปัญหาได้ทันท่วงที ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อองค์กรในเรื่องของประสิทธิภาพในการดำเนินงานและจะทำให้นักลงทุนมั่นใจและมีความเชื่อมั่นในการบริหารจัดการของบริษัทมากยิ่งขึ้น เช่นการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับค่าตอบแทนของกรรมการและกรมการตรวจสอบ ควรมีการเปิดเผยเป็นจำนวนเงินทั้งเงินเดือน ค่าเบี้ยประชุม หุ้น และอื่น ๆ ที่ได้รับอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้ถือหุ้นรับทราบต้นทุนของตัวแทนให้ชัดเจนมากยิ่งขึ้นว่ามีความเหมาะสมกับผลการดำเนินงานของบริษัทหรือไม่ เป็นต้น

2. การที่บริษัทมีกลไกการกำกับดูแลกิจการที่ดี ในเรื่องการจ่ายค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบที่เหมาะสม จำนวนกรมการที่เพียงพอในการทำงานของบริษัท และการเลือกบริษัทสอบบัญชีขนาดใหญ่ จึงทำให้บริษัทมีประสิทธิภาพในการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้น ดังนั้นผู้ถือหุ้นควรให้การสนับสนุนให้มีกลไกการกำกับดูแลกิจการที่ดีในองค์กรมากยิ่งขึ้น ควรมีการสนับสนุนการทำงานของตัวแทนต่าง ๆ เพื่อให้เป็นแรงจูงใจในการทำงานให้มีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

องค์ประกอบของกลไกการกำกับดูแลกิจการที่น่าสนใจเกี่ยวกับกรมการบริษัท กรมการตรวจสอบ ผู้สอบบัญชี และตัววัดผลการดำเนินงาน ยังมีอีกหลายตัวแปรที่น่าสนใจในการนำมาวิจัยเพื่อดูว่ามีความสัมพันธ์หรือผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เช่น จำนวนครั้งการประชุม การควมรวมของ CEO กับคณะกรรมการบริษัท การเปลี่ยนแปลงผู้สอบบัญชี หรือ MVA เป็นต้น